

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. Murat EMİR
Ankara Milletvekili

Salgın gerekçesiyle yaşama geçirilen kısa çalışma ve ücretsiz izin uygulamaları 1 Temmuz 2021 itibarıyla sona ermiştir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın verilerine göre, pandemi nedeniyle Mart 2020 ile Temmuz 2021 arasında 506 bin 624 firmadaki 3 milyon 773 bin çalışan kısa çalışma ödeneği almıştır. Kısa çalışma döneminde işçilere ücretleri eksik yatırılmıştır. İktidar bunu daha çok "işten atma yasağı" olarak sunmuştur. Bu uygulamanın bazı istisnaları mevcuttur ve birçok işveren de bunu kullanmıştır. Kamuoyunda "Kod 29" olarak bilinen "ahlâk ve iyi niyet kurallarına uymayan haller" gerekçe gösterilerek işten atmalara devam edilmiştir. Ayrıca bu dönemde işverenlere işçileri ücretsiz izne gönderme yetkisi de verilmiştir. Milyonlarca işçi, "nakdi ücret desteği" adı verilen ücretlerle açlık sınırının çok çok altındaki maaşlara mahkûm edilmiştir.

Kısa çalışma ile ücretsiz izin uygulamasının devrede olduğu bir buçuk yıllık sürede, kapsamda olan işçilerin emeklilik sigorta prim ödemeleri de dondurulmuştur. Bu sürede sadece sağlık hakkından yararlanabilmeleri için Genel Sağlık Sigorta primleri yatırılmıştır. Normal çalışmaya geçilen 1 Temmuz 2021'den bu yana on ay süre geçmiştir. Ancak kısa çalışma ile ücretsiz izin döneminde yatırılmayan emeklilik prim ödemelerinin ne olacağı konusunda Bakanlıktan halen bir açıklama gelmemiştir. Yaş şartı nedeniyle çalışanların prim gün sayılarının zaten dolacağı dile getirilirken, yaş şartını yerine getiren, buna karşın primi eksik kalacak işçiler de olacaktır. İktidarın büyük bir olasılıkla ödenmeyen bu primler için işçilere borçlanma hakkı getireceği iddia edilmektedir ki bu gerçekleşirse, işçinin sırtına yeni bir yük daha binecektir.

Bu bağlamda;

- 1- Mart 2020 ile Temmuz 2021 arasındaki kısa çalışma ve ücretsiz izin döneminde yatırılmayan, işçilerin emeklilik prim ödemelerinin durumu ne olacaktır?
- 2- İlgili prim ödemelerinin akıbeti için on aydır ne beklenmektedir?
- 3- Yaş şartını yerine getiren, buna karşın primi halen eksik kalan işçilere borçlanma hakkı getirileceği iddia edilmektedir. Bu iddia doğru mudur?